

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Ede
T.a.v.
Postbus 9022
6710 HK Ede

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer

Onze referentie
1208468

Datum 10 januari 2022
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam
Adres Dr. Hartogsweg 3/ Sterkerij 125
Postcode/plaats 6717LR Ede
Gemeente/provincie Ede; Gelderland;
Monumentnummer 527069

Geacht college,

Op 30 november 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- De nieuwe lichtarmaturen en noodverlichting zoveel mogelijk qua materiaal, kleur en type verlichting laten aansluiten op het bestaande;
- bij de tijdperiode passende fonteintjes uit te zoeken;
- Nadere informatie geven hoe in de glazen kubus condens wordt opgevangen;
- Het afdekluik behouden en open zetten;
- Met betrekking tot de opstorting van beton het bestaande en nieuwe deel anders markeren. Ik zie hier ter goedkeuring een nadere aanpassing aan het plan;
- Ga voor een reclamebord nabij de glazen kubus en kijk naar de aanschijsing van de kubus 's nachts.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan betreft de herbestemming van de atoomschuilkelder tot escape room.

Motivering

In de atoomschuilkelder van het EHBO-gebouw komt een VR-escaperoom. Hier kunnen twee groepen van tien personen tegelijkertijd individueel of tegen elkaar spelen. Bij de toegang wordt een glazen kubus gebouwd, zodat mensen droog kunnen staan. Daarvoor moet de bestaande betonnen vloer bij de ingang verhoogd en uitgebreid worden. Binnen wordt het interieur zoveel mogelijk gerespecteerd. Er komt een nieuw hardglazen deur. Er komt noodverlichting en er moeten lichtarmaturen bijgeplaatst worden. De elektrische radiatoren worden weer zover als mogelijk werkzaam gemaakt, evenals de elektra- en ventilatievoorzieningen. De wc potten blijven en er komen nieuwe fonteintjes. Bestaande vloer-, muur- en plafondafwerkingen blijven bestaan, zo ook kozijnen en deuren. De bestaande luchtkappen worden gerestaureerd.

De atoomschuilkelder ligt tegen het EHBO-gebouw aan en werd in 1957 gebouwd in het kader van de bedrijfszelfbescherming. Vanaf maaiveldniveau is de kelder via een buitendeur en een hellingbaan in een bovengrondse uitbreiding van het gebouw te bereiken. Deze uitbreiding is gerealiseerd in dezelfde stijl en met dezelfde raamkozijnen en metselwerk als het bestaande gebouw. Ze is tevens gebruikt om enkele ruimten te vergroten. In het bouwhistorische rapport wordt de ruimte als geheel grote bouwhistorische waarden toegedicht als exponent van de algemene bedrijfsgeschiedenis en de Koude oorlog. De bunker is met name van cultuurhistorisch van belang en minder van bouwhistorisch belang. Wel een vreemde constatering want in het rapport staat ook dat de onderzoeker wegens te beperkt licht niet in de bunker is geweest. Dan hadden ze het hele interieur nog kunnen zien. Dit is er helaas in 2013 grotendeels uitgesloopt. Dan doel ik met name op de zandfilterinstallatie met fietsen, de koolfilter en de operatie/ behandelruimte met twee losse behandelafels.

De escaperoom lijkt ons een mooie herbestemming voor de atoomschuilkelder. Ook de manier van omgang met het nog aanwezige interieur vind ik positief. Het belangrijkste is dat de schuilkelder als het ware als een soort tijdscapsule bewaard blijft. Bij de afwerking van de ruimtes en van nieuwe afwerkingen is terughoudendheid geboden. Ik zou adviseren bij de nieuwe lichtarmaturen zoveel mogelijk aan te sluiten qua materiaal, kleur en type verlichting bij het bestaande. Dit geldt ook voor de noodverlichting. Ook de nieuwe fonteintjes dienen te passen binnen het bestaande ensemble. Het zou nog aan te bevelen zijn om voor de juiste fonteintjes oude foto's van deze of andere bunkers te onderzoeken. Mogelijk kan een passend model gevonden of gemaakt worden. De nieuwe hardglazen deur is akkoord.

De glazen kubus als herkenningspunt voor de ingang en als wachtruimte bij slecht weer is voorstelbaar. Ik ben wel benieuwd hoe de condens aan de binnenzijde wordt opgevangen. Ik word hier nog graag over geïnformeerd. Daarnaast adviseer ik om het afdekluk te handhaven en in de kubus open te zetten.

De betonnen opstorting wordt vergroot. Ik denk dat het goed is dat het dan niet een monoliete klomp wordt, maar dat het oorspronkelijke beton onderscheidend blijft van het nieuwe beton. Dit vergt nog nadere studie en ik zie graag op dit punt nog ter goedkeuring een aanpassing van het plan.

De nieuwe toegang voor de escaperoom is straks toch vrij moeilijk te vinden, dus ik ben benieuwd hoe de routing en de bebording ernaartoe er uit gaat zien. Ik zou willen meegeven dat mogelijk al op reclame-uitingen geanticipeerd kan worden door een bord nabij de kubus te plaatsen. Zo kan de kubus vrij blijven van storende reclame.

Ook zou ik vanwege de nieuwe woningen in het EHBO-gebouw kijken in hoeverre je de kubus wilt aanlichten. Ik kan me voorstellen dat het licht 's nachts gedimd wordt.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,